

ת"פ (כפר סבא) 34861-01-22 - מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז נ' שמעון דיין

פלילי - חוק העונשין - עבירות רשלנות

פלילי - שיקולי ענישה

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 34861-01-22 מדינת ישראל נ' דיין

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד גבריאל דניאל

נגד

שמעון דיין הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד קובי מזרחי

גזר דין

כתב האישום המתוקן; הודאת הנאשם; הסדר הטיעון

1. הנאשם, יליד 1986, הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון שהושג לאחר הליך גישור שהתנהל לפניו, בעבירה של **גרם מוות ברשלנות**, לפי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בזמנים הרלוונטיים היה הנאשם בעלים של חברת "א"י סקויריטי מערכות אבטחה" המציעה שרותי התקנת מצלמות, אזעקות, מערכות מיגון ומערכות תקשורת.

הנאשם ביצע את שרותי ההתקנה ללקוחות החברה בעצמו יחד עם אבנר רואס, יליד 1995 (להלן - **המנוח**), שהועסק על ידו ושימש כעוזרו בעבודות ההתקנה.

לאורך תקופה של מספר שנים, באופן קבוע, הזמין הוועד המקומי של מושב ירחיב את שרותי הנאשם וזה העניק להם שרותים בתחום עיסוקו לרבות התקנת מצלמות אבטחה בשטח המושב ותחזוקתם.

ביום 26.5.20 פנו נציגי הוועד המקומי של המושב לנאשם, וביקשו עבודת התקנה הכוללת הצבה של מצלמות אבטחה חדשות על שני עמודי חשמל המצויים בשטח המושב.

ביום 18.6.20 בשעה 08:30 הגיע הנאשם למושב ירחיב יחד עם המנוח וזאת לצורך ביצוע עבודת ההתקנה. לשם כך הצטייד הנאשם, בין היתר, בסולם שאורכו עולה על 4.5 מטרים.

במהלך עבודת ההתקנה, בשעה 15:30 לערך, השעין הנאשם את הסולם בשיפוע על אחד מעמודי החשמל במושב, באופן בו השלב הראשון של הסולם עמד במרחק של כ-2.62 מטרים מעמוד החשמל כאשר המרחק הולך וקטן עם העלייה בשלבי הסולם לכיוון העמוד.

בזמן ובנסיבות המתוארות, הורה הנאשם למנוח לעלות על הסולם, למתוח כבל של אחת ממצלמות האבטחה שהותקנו ולהכניסו לתוך לולאה המחוברת לעמוד החשמל. כל זאת מבלי לתת את הדעת לסיכון הכרוך בעבודה בקרבת קו חשמל, ללא ניתוק של עמוד החשמל ממקור אספקת המתח או נקיטת אמצעים מיוחדים למניעת מגע ישיר או בלתי ישיר של המנוח בתילים של קו החשמל.

בהתאם להוראת הנאשם, עלה המנוח על הסולם, ללא קסדה או כפפות, ומבלי שהוא מאובטח מפני נפילה, עד שהגיע לגובה של כ-4.98 מטרים ולמרחק המאפשר לו מגע ישיר עם קו החשמל והחל בעבודת ההתקנה.

בשלב כלשהו, במהלך העבודה, התחשמל המנוח וצעק "התחשמלתי" ומיד נפל מהסולם ארצה.

כתוצאה מהתאונה, נחבל המנוח בראשו חבלה קשה, איבד הכרתו ובוצעו בו פעולות החייאה. המנוח הובהל באמבולנס לבית החולים, ולאחר שני ניתוחים ובחלוף שישה ימים נקבע מותו.

3. להלן פרטי הרשלנות שיוחסו לנאשם:

א. הנאשם לא סיפק למנוח ציוד מגן אישי כנדרש בסעיף 3(א) לתקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי), תשנ"ז-1997.

ב. הנאשם לא ניהל פנקס הדרכה שבו נרשמו פרטים באשר להוראות הבטיחות שנמסרו למנוח, ולא מסר למנוח תמצית מידע בכתב בדבר סיכונים בעבודה שבה הוא מועסק בניגוד לתקנות 6 ו-7 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), תשנ"ט-1999.

ג. הנאשם הורה למנוח לעלות על סולם שגובהו מעל 4.5 מטרים ולבצע עבודה בגובה

עמוד 2

ללא אמצעי מיגון מתאימים שימנעו נפילתו.

ד. הנאשם לא נקט באמצעי זהירות לשם מניעת פגיעה במנוח שעבד בגובה בקרבת קווי חשמל.

ה. הנאשם לא נהג כפי שמעסיק מן היישוב היה נוהג במקומו בנסיבות הענין.

4. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו המאשימה עותרת לגזור על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שרות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי לטובת עזבון המנוח; וההגנה טוענת באופן חופשי לעונש. עוד הוסכם שהנאשם ישלח לשרות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו, כאשר ההגנה ביקשה ששרות המבחן יבחן את שאלת ביטול ההרשעה.

תסקיר שרות המבחן

5. מתסקיר שרות המבחן מיום 8.4.24 עולה שהנאשם בן 38, נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאים 10-6, בעל תעודת עוסק מורשה בעסק להתקנת מערכות אבטחה. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, שירת ככבאי בצבא ונטל חלק במלחמת "חרבות ברזל" כאיש מילואים. הנאשם גדל במשפחה בעלת ערכים נורמטיביים ותפקוד תקין. הנאשם נעדר עבר פלילי וזוהי מעורבותו הראשונה והיחידה עם החוק. בהתייחסו לאירוע התאונה ציין הנאשם שהמנוח עבד אצלו במשך שנה וחצי ולאורך התקופה התפתחו ביניהם קשרי עבודה וחברות והנאשם היה מרוצה מאופן עבודתו. הנאשם נטל אחריות מלאה על נסיבות התאונה ותוצאותיה. הנאשם ציין שלא ידע שהעמוד עליו הושען הסולם היה עמוד חשמל וכי הוא התכוון לבצע את העבודה בשל מורכבותה. המנוח הציע שהוא יעלה על הסולם והוא איפשר לו זאת. הנאשם ציין שהוא כועס על עצמו שאיפשר למנוח לטפס על הסולם ולא עשה זאת בעצמו. הוא חש תחושת אשמה, תופס עצמו כמעסיק מאוד קפדן במה שנוגע לנהלי עבודה ולכן אינו מאמין שאירוע ההתחשמלות קרה לו ומקבל על עצמו את מלוא האחריות לתאונה.

הנאשם הביע צער רב על מותו של המנוח ועל האובדן שנגרם למשפחתו. לאחר התאונה הוא היה בקשר

רציף עם אם המנוח וחש צורך למלא את החסר ולפצות אותה על אובדן הבן. הוא ציין שמאז התאונה הפך אדם חרדתי, מקפיד עוד יותר על נהלי העבודה ואינו סומך על איש שיבצע עבודות מורכבות.

עוד תיאר הנאשם שלאחר התאונה התקשה לקיים אורח חיים מתפקד, אך עם חלוף הזמן חזר לתפקוד, והתאונה עדיין מלווה אותו, המחשבות על המנוח ועל הנזק שנגרם למשפחתו מלוות אותו והוא נושא תחושת אשמה כבדה שאינה מרפה ממנו.

נוכח מצבו הרגשי המורכב וההתמודדות הרגשית והנפשית כתוצאה מאירוע התאונה, הוצע לנאשם להשתלב בטיפול הכולל שיחות פרטניות והשתתפות בקבוצה טיפולית והנאשם הסכים לכך.

שרות המבחן התרשם מאדם שגדל במשפחה נורמטיבית, בעלת תפקוד תקין, לאורך חייו מנהל אורח

חיים נורמטיבי, בעל יכולות גבוהות של תפקוד, מבטא אחריות למשפחתו ושאיפה להצלחה, אדם המאופיין במוסר גבוה, יושר ואחריות, באופן שמעצים את הטלטלה הרגשית שחוזה נוכח אחריותו לתאונה ותוצאותיה. הנאשם נושא תחושת אשמה, מכיר בתוצאה הקשה ומכיר בכך שעליו לשאת בעונש. מתוך עמדה ערכית מוסרית, המכירה בערך חיי אדם, הנאשם מגייס כוחות להתמודד באופן מקדם ונערך לשאת בעונש הצפוי לו.

בשקלול נתוניו של הנאשם הגיע שרות המבחן למסקנה כי הסיכון הנשקף ממנו הינו נמוך בכל הקשר. נוכח התוצאות הקשות של התאונה, ועל אף הפגיעה הצפויה בעיסוקו ופרנסתו, לא בא שרות המבחן בהמלצה לביטול ההרשעה בדיון, והמליץ על ענישה קונקרטיה משולבת של מאסר בדרך של עבודות שרות לצד צו מבחן למשך שנה ופיצוי לטובת עזבון המנוח.

ראיות לעונש

6. מטעם התביעה העידו לעונש אמו של המנוח, גב' יפה אזולאי, אשר הגישה לבית המשפט מכתב מרגש שכתבה (תע1), ואחיותיו של המנוח, גב' אלון רואס וגב' חן רואס. מעדויותיהן של השלוש עלה שמותו של המנוח, רק בן 25 במותו, התקבל במשפחה בהפתעה גמורה וגרם לשבר עמוק. אמו של המנוח סיפרה על הקשיים עמם היא מתמודדת מזה 4 שנים, מאז קרות התאונה, כאשר מדובר בבן הזקונים, ילד טוב, אהוב על הבריות, אשר איבד את חייו בתאונה מיותרת, שאינה מחויבת המציאות, נוכח רשלנות פושעת. היא סיפרה שמאז התאונה בני המשפחה מטופלים מבחינה נפשית ומתקשים להמשיך לתפקד. היא ביקשה צדק עבור בנה וביקשה לקבלת את עמדת המאשימה לעונש.

גב' אלון רואס, אחותו הבכורה של המנוח, סיפרה על הקשר המיוחד שהיה להם. היא סיפרה שמאז האירוע היא לא מצליחה לתפקד ולהחזיק מעמד בעבודה. היא הביעה צער רב על העובדה שהמנוח לא הספיק להכיר את בנה הקטן וסיפרה שאביו של המנוח לא מצליח להתאושש מהאירוע ומצבו מתדרדר מיום ליום. היא סיפרה שהמשפחה מכירה את הנאשם ואוהבת אותו, שכן מדובר באדם טוב, אך היא כועסת על הרשלנות שהביאה למותו של המנוח. גב' רואס סיפרה בהתרגשות כיצד המשפחה קיבלה את הבשורה המרה על התאונה הקשה וכיצד הספיקה להיפרד מהמנוח בבית החולים.

גם גב' חן רואס, אחותו השניה של המנוח, סיפרה על היחסים המיוחדים שהיו לה עם המנוח, כיצד תמך בה ובילדיה כשהיתה בהליכי גירושם, וכיצד חוותה את האירוע שטלטל את עולמה ושבגינו שקעה לדיכאון ונזקקה לטיפול. עוד סיפרה שבתה, אשר היתה מאוד קשורה למנוח, אף היא חוותה את האובדן כאירוע טראומטי מאוד.

7. מטעם ההגנה העידה לעונש אשת הנאשם, גב' מירית דיון. היא סיפרה שהמנוח היה בן בית אצל הנאשם וכל המשפחה הכירה אותו באופן אישי ואהבה אותו. עוד סיפרה שמאז המקרה הנאשם לא אותו בן אדם, הוא חווה עליות וירידות, התפרצויות זעם, הוא עצוב ועצבני, ולאחר התאונה לא עבד

במשך מספר חודשים, כך שהמשפחה חוותה קושי כלכלי היות והנאשם הוא המפרנס העיקרי. עוד סיפרה גב' דין שהנאשם חווה פוסט טראומה, התאונה והמראות צפים לו בכל מיני סיטואציות בחיים. גם הילדים חווים את השינוי שחל באביהם ומטופלים רגשית.

טיעוני ב"כ הצדדים

8. ב"כ המאשימה הפנה לערכים החברתיים המוגנים בעבירה אותה ביצע הנאשם, ובראשם ערך קדושת החיים. לדבריו, הנאשם היה אחראי לביטחונו ולבטיחותו של המנוח, כמעסיקו, וברשלנותו גרם למותו. התובע טען שלבתי המשפט תפקיד בהבטחת סטנדרט זהירות ראוי בעבודה וכאשר קיימת סטייה מסטנדרט זהירות ראוי בשל רשלנות בגינה נגרם מותו של אדם, יש לגזור עונשים הכוללים מאסרים לריצוי בפועל. במקרה דנן, נוכח נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ביקש התובע לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות ל-12 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים. לאחר שכלול הודאת הנאשם, נטילת האחריות והאמור בתסקיר שרות המבחן ביקש התובע לגזור על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שרות, מאסר על תנאי ופיצוי לטובת עזבון המנוח. התובע ביקש לדחות את בקשת ההגנה לבטל את ההרשעה בשל אי התקיימות התנאים הקבועים בפסיקה להליך חריג זה. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה.

9. ב"כ הנאשם, בטיעוניו הכתובים לעונש, טען שמדובר באירוע מצער שהיה נמנע אילו נותקה אספקת המתח לכבלי החשמל בעת ביצוע התקנת מצלמת האבטחה. נטען שרף הרשלנות במקרה דנן נמוך ביותר - מדובר במצלמות אבטחה הפועלות במתח חשמל נמוך; עבודת ההתקנה התמצתה בהשחלת כבל המצלמה בלולאה קבועה בעמוד החשמל; לא היתה לנאשם גישה למתחם "הבאר" (אשר היה נעול בנעילה כפולה והמפתחות נמצאים אצל יו"ר וועד המושב), שם היה מותקן לוח החשמל שבאמצעותו ניתן היה לנתק את מקור המתח וזרם החשמל מכבלי המתח; לאחר קרות התאונה פעל וועד המושב להסדרת עבודת קבלני המשנה המוזמנים לביצוע עבודות בישוב, הותקן עמוד חשמל נוסף על זה שהיה באירוע, אליו הועברה התאורה שהיתה על העמוד הישן (לענין זה צורפה חוות דעת מומחה הבטיחות, המהנדס גד הולר, נספח א').

עוד נטען, לענין נסיבות ביצוע העבירה, שהתאונה אירעה לקראת סיום יום העבודה, בעבודה על עמוד החשמל האחרון, כאשר הנאשם העמיד עצמו באותה סכנה בה היה נתון המנוח כאשר התכוון לבצע בעצמו את ההתקנה. עקב קיומם של תילי חשמל חשופים בעמוד האחרון אירעה ההתחשמלות, ולו היו מבוצעות הכנות מקדימות עובר לביצוע העבודה, על ידי וועד המושב או על ידי חשמלאי המושב, האירוע היה נחסך. הנאשם מבצע עבודות לטובת המושב באופן תדיר ואין מדובר בעבודה חד פעמית. האחריות לבידוד כבלי חשמל ואי הימצאותם של תילים חשופים חלה על תופס המקום, דהיינו על וועד המושב.

לאור האמור לעיל, התבקש בית המשפט לאבחן מקרה זה ממקרים אחרים בהם רשלנות גבוהה של נאשמים גרמה לתוצאה טרגית של מות עובדים, כאשר נטען שכאן הרשלנות לא היתה בדרגה גבוהה.

על סמך פסיקה אליה הפנה (סעיף 16 א'-יד'), ביקש ב"כ הנאשם לקבוע מתחם עונש הולם הנע ממאסר על תנאי לצד צו של"צ ועד 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שרות.

ב"כ הנאשם הודה שלא מצא תקדים לביטול הרשעה בדין במקרה של גרימת מוות ברשלנות (עמ' 14, ש' 2).

בכל זאת, ביקש ב"כ הנאשם להורות על ביטול ההרשעה, זאת נוכח היעדר עבר פלילי, נטילת אחריות מלאה, הכאה על חטא ורגשות אשם קשים מצד הנאשם, השפעת המקרה על הנאשם ועל משפחתו כמפורט בדברי אשתו ובתסקיר שרות המבחן, תסקיר חיובי ביותר וחשש לפגיעה בפרנסת משפחת הנאשם, אשר עובד, בין היתר, במוסדות ציבוריים והרשעה עלולה להפריע לו להשתתף במכרזים ציבוריים. כמו כן, הפנה הסניגור למצבה הכלכלי של משפחת הנאשם ולגובה המשכנתא עמה היא מתמודדת (מעל מיליון ₪), וכן לעובדה שנגד חברת הביטוח תלויות ועומדות שתי תביעות לפיצוי מטעם משפחת המנוח, כך שזו צפויה לקבל פיצוי בשל האירוע.

דין והכרעה

10. במעשיו פגע הנאשם בערך חברתי מוגן נשגב - **ערך קדושת החיים**. מדובר בערך החברתי החשוב מכל הערכים החברתיים המוגנים והמקודש בהם. על חשיבותו אין להכביר מילים. למעשה, ערך זה מהווה את הבסיס לכל יתר הערכים החברתיים המוגנים, והוא ערך שבלעדיו אין.

ערכים חברתיים נוספים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם שמירה על חיי אדם, שמירה על שלמות גופו, ביטחונו ובריאותו של אדם, החובה לספק לעובד מקום עבודה בטוח, להדריכו כדבעי לפני ביצוע עבודות מסוכנות, לספק לו אמצעי בטיחות נאותים, כאלה העונים על דרישות החוק והתקנות הנוגעים לבריאות בעבודה.

מדובר אמנם בעבירה שהיסוד הנפשי בה הוא רשלנות, דהיינו היעדר מודעות מקום שאדם מן היישוב היה מודע, אך חובתו של בית המשפט היא להטמיע סטנדרט התנהגות וזהירות ראויים על מנת למנוע הישנות תאונות ואסונות, דוגמת המקרה שלפנינו, אשר למרבה הצער אנו מדווחים עליהם חדשות לבקרים, תאונות הממטות אסון על משפחות הקורבנות, ושניתן היה למנוע בנקל ביתר תשומת לב ובנקיטת אמצעי זהירות נאותים.

לענין סעיף 304 לחוק העונשין, שעניינו גרימת מוות ברשלנות, אמר בית המשפט העליון את הדברים הבאים בע"פ 119/93 **לורנס נ' מדינת ישראל** (30.6.94):

"סעיף 304 לחוק העונשין בא להציב סטנדרט מחמיר בכל האמור לקיפוח חיי אדם. היינו, מגמת החקיקה ותכליתה היו והינן לבוא, להזהיר ולהתריע מפני אדישות, חוסר איכפתיות וזלזול בחיי אדם. המחוקק הוא שקבע שלמרות שבעבירה זו נעדר היסוד הנפשי (המנס-ריאה), הרי זו עדיין עבירה פלילית, וזאת כאמור מפאת החשיבות שמייחס המחוקק לערך קדושת החיים" (פסקה 7).

11. בעבירה של גרימת מוות ברשלנות אמת המידה המרכזית לקביעת מתחם העונש ההולם היא **מידת ודרגת הרשלנות**. ככל שמדובר ברשלנות "פושעת" או בסטיה ניכרת מסטנדרט התנהגות ראוי, ייקבע מתחם מחמיר יותר, ובמקרים המתאימים ישקול בית המשפט הטלת עונש מאסר לריצוי בפועל.

12. בחינת נסיבות ביצוע העבירה מעלה שהגם שלא מדובר בהתנהגות רשלנית ברף הגבוה ביותר שבמנעד ההתנהגויות הרשלניות, עדיין אין להקל ראש במידת הסטייה מסטנדרט ההתנהגות הראוי בנסיבות המקרה:

א. העבודה שהוזמנה מהנאשם כללה התקנת מצלמות אבטחה על עמודי חשמל במושב, דהיינו, הנאשם ידע, עובר לביצוע העבודה ובמהלכה, שהתקנת המצלמות מתבצעת על גבי עמודי חשמל שבראשם תילים המוליכים חשמל במתח גבוה. יצוין, שעל עמוד החשמל עליו עבדו הנאשם והמנוח היה מותקן פנס תאורה (נספח א', עמ' 4-5). אמנם, ככל הנראה - והדבר אינו מצוין בכתב האישום המתוקן ועל כן, לא נקבעות כל מסמרות בענין זה - ההתחשמות נגרמה כתוצאה ממגע של המנוח בתילים שהיו חשופים בראש עמוד החשמל, ואולם עדיין, היה על הנאשם לצפות אפשרות זו, אף אם היא מעט רחוקה.

פעולה פשוטה של הורדת הנתך האחראי על אספקת זרם החשמל לעמודים הרלוונטיים בארון החשמל היתה מונעת את ההתחשמות.

העובדה שארון החשמל נמצא בחדר נעול (בנעילה כפולה) שבשליטת וועד המושב, ושמפתחות החדר נמצאים אצל וועד המושב, אינה מעלה ואינה מורידה, שכן בנסיבות אלה, כשהסכנה מסתברת, היה על הנאשם לעצור את ההתקנה עד להפסקת זרם החשמל, כאמור.

ב. הנאשם הורה למנוח לעלות על סולם בגובה של מעל 4.5 מטרים ולבצע עבודה בגובה ללא אמצעי מיגון מתאימים שימנעו נפילתו. אין צורך להכביר מילים אודות חשיבותם של אמצעי מיגון לעובדים בכלל, ולעובדים בגובה בפרט, אמצעי מיגון שיכולים להציל חיים. נוכח העובדה שלא מצוינת בכתב האישום המתוקן סיבת המוות המדויקת, אם המוות נגרם כתוצאה מההתחשמות או שנגרם כתוצאה מהנפילה ומחבלת הראש הקשה שספג המנוח, בהחלט יתכן שבמידה והמוות לא נגרם כתוצאה מההתחשמות אמצעי מיגון מתאימים עשויים היו להציל את חיי המנוח.

ג. הנאשם, כמעסיק, לא מסר למנוח תמצית מידע בדבר סיכונים בעבודה שבה הוא מועסק, ובכלל זה לא העמידו על הסיכונים שבעבודה בקרבת קווי חשמל.

ד. כתוצאה מרשלנותו של הנאשם, כמפורט לעיל, נפגע הערך החברתי המוגן החשוב מכל, ערך קדושת החיים, ונגרם מותו של המנוח.

13. נוכח נסיבות ביצוע העבירה, כמפורט לעיל, מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים

ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שרות ל-12 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים.

[רע"פ 1322/20 נווה נ' מדינת ישראל (25.2.20); ע"פ (מחוזי י-ם) 12107-09-18 ורשבסקי נ' מדינת ישראל (6.1.19); ע"פ (מחוזי נצ') 49694-02-15 פומורנקו נ' מדינת ישראל (19.7.15); ע"פ (מחוזי מרכז) 64133-06-17 משה נ' מדינת ישראל (28.11.18); ת"פ (ק"ג) 5013-08-11 מדינת ישראל נ' שרעבי (22.5.14)].

14. את עונשו של הנאשם החלטתי למקם בתחתית מתחם העונש ההולם אותו קבעתי לעיל, וזאת נוכח הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט להלן.

ואולם, קודם לכן, אתיחס לבקשת ההגנה לבטל את הרשעת הנאשם בדין ולהטיל עליו צו של"צ וכבר אומר שהחלטתי לדחות אותה.

כידוע, הפסיקה קובעת שני תנאים שרק בהצטברם יהיה רשאי בית המשפט לשקול סיום הליך ללא הרשעה בדין, שכן הכלל הוא שמקום בו נקבעה אשמתו של נאשם יש להרשיעו. ואלה שני התנאים - האחד, שחומרת העבירה ונסיבותיה מאפשרות, בנסיבות הענין, לשקול סיום ההליך ללא הרשעה, וזאת מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים; והשני, שהותרת ההרשעה על כנה תביא לפגיעה קונקרטית חמורה בשיקומו ובתעסוקתו של הנאשם, כך שלא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והאינטרס הציבורי.

[ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337; בר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל (21.8.85); ע"פ 2513/96 שמש נ' מדינת ישראל, פ"ד נ' 3, 682; רע"פ 619/18 בזיזנסקי נ' מדינת ישראל (1.3.18); רע"פ 1746/18 פלהיימר נ' מדינת ישראל (26.4.18); רע"פ 6429/18 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.18)].

במקרה שלפניי אין כל טעם מבורר לסטות מהכלל לפיו יש להרשיע נאשם שאשמתו הוכחה, וכלל הנתונים תומכים בהותרת ההרשעה על כנה:

ראשית, חומרת העבירה ונסיבותיה אינן מאפשרות שקילת ביטול ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. כאמור, הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מהעבירה הוא הערך המקודש ביותר, קדושת החיים, והנזק האדיר שנגרם למשפחת המנוח, כמפורט בדברי אמו של המנוח ואחיותיו, מדבר בעד עצמו. זאת ועוד, צעד של הימנעות מהרשעה יפגע בשיקולי הענישה כאשר על בית המשפט לכוון לסטנדרט התנהגות ראוי, למניעת נטילת סיכונים מיותרים ולהעלאת המודעות לחשיבות בשמירה על נהלי העבודה וקיום הוראות החוק והתקנות הנוגעות לבטיחות בעבודה. גם בחינת שיקולי גמול והרתעה, מביאים למסקנה שאין מדובר במקרה מתאים לשקילת הימנעות מהרשעה;

שנית, לא הוכח לפניי נזק קונקרטי משמעותי שייגרם לנאשם ככל שההרשעה תיוותר על כנה. אין לזלזל בעובדה שיתכן והנאשם לא יוכל לגשת למכרזים ציבוריים לנוגעים לעבודות מול משרד הבטחון, ואולם, זוהי תוצאה מידתית ומסתברת מההרשעה ואין בה כדי לגדוע, חלילה, את מטה לחמו של הנאשם;

שלישית, אף שרות המבחן שהוא הגורם האמון להביא, באופן מקצועי, את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת המלצותיו לסיום התיק לפני בית המשפט, לא המליץ על סיום ההליך ללא הרשעה, וכידוע, לצורך סטיה מהמלצה שלילית של שרות המבחן נדרש בית המשפט לטעמים מיוחדים, וכאלה לא הובאו לפניי.

לפיכך, בקשת ההגנה לסיום ההליך ללא הרשעה - נדחית.

15. כאמור, את עונשו של הנאשם החלטתי למקם בתחתית מתחם העונש ההולם אותו קבעתי, וזאת נוכח הנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה: הנאשם כבן 38, נעדר עבר פלילי וזהו לו מעמדו המשפטי הראשון והיחיד; הנאשם אדם נורמטיבי, ערכי, מוסרי, איש עבודה אשר מפרנס את משפחתו בכבוד; הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה לאחר הליך גישור שהתנהל לפניי, ניכר עליו שהוא נושא רגשות אשם כבדים ביותר, מכה על חטא, לא יודע את נפשו מרוב צער. במהלך הדיונים שהתקיימו לפניי נוכחתי לראות כיצד הנאשם יושב לצד אמו ואחיותיו של המנוח, מחבק אותן ומתייסר נוכח התוצאה הטרגית של רשלנותו, כאשר המנוח עבד עמו כשנה וחצי ונרקמו ביניהם יחסי חברות. אשת הנאשם העידה שהמנוח התקבל בביתם והם אהבו אותו ואחות המנוח העידה שהנאשם היה אהוב על משפחת המנוח.

כמובן שאין להשוות בין כאבה של משפחת המנוח והאובדן שחוותה, לרבות הנזקים העקיפים שנגרמו לה, לרגשות האשם שמייסרים את הנאשם ולנזק שנגרם למשפחתו.

16. בקביעת שיעור הפיצוי אתחשב בעובדה שבין משפחת המנוח לחברת הביטוח הליך אזרחי, שככל הנראה יסתיים בפסיקת פיצויים אזרחיים לטובת עזבון המנוח.

17. לאור האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שרות, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השרות מיום 5.6.24 ובהסכמת הנאשם. הנאשם ירצה את עבודות השרות באנדרטת הנח"ל, דרך הים 1 פרדס חנה כרכור, 5 ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

לתחילת ריצוי העונש יתייצב הנאשם ביום 13.8.24 שעה 08:00 ביחידת ברקאי, עבודות שרות, שלוחת צפון, סמוך לבית סוהר מגידו.

מובהר לנאשם שבמידה ולא יישמע לנהלי הממונה על עבודות השרות ולהוראותיו, יהיה מוסמך הממונה להפקיע את עבודות השרות והנאשם ירצה את יתרת עונשו במאסר.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום שלא יעבור את העבירה בה הורשע בתיק זה או עבירה של גרימת חבלה ברשלנות.

ג. פיצויים לטובת עזבון המנוח בסך 25,000 ₪, אשר ישולמו ב-10 תשלומים חודשיים, רצופים ושווים החל ביום 15.9.24. לא ישולם תשלום אחד יעמוד כל הסכום לפירעון מיידי.

ד. בהמלצת שרות המבחן, ובהסכמת הנאשם, אני מעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה מהיום ועל הנאשם לעמוד בקשר עם שרות המבחן על מנת להמשיך ולהשתתף בשיחות פרטניות ובקבוצה טיפולית.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב תמוז תשפ"ד, 18 יולי 2024, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד איהאב אבו עבד, הנאשם ובא-כוחו.